

In memoriam Vadas Jenő...

A mátrafüredi Vadas Jenő Erdészeti és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium az ÉSZAKERDŐ Rt. Lillafüredi Erdészeti Igazgatóságának támogató segítségével 2002. április 2-án Vadas Jenő születésének 45. évfordulóján Felsőhámorban emlékezett meg a magyar erdészeti tudományos kutatás meghatározó alakjáról. Ott, ahol a Szinva-patak felett magasodó sziklafalba 1933-ban a Tisza-jobbparti vármegyék Erdészeti Egyesülete Vadas Jenő márványtábláját és bronzba öntött portróját helyezte el.

Az ünnepségen a család képviselőiben jelen volt *Vadas Éva* – *Szaléz S. M.* nővér (Vadas Jenő Zoltán nevű gyermekének leánya), valamint *Miszory Franciska* (Vadas Jenő Margit nevű gyermekének leánya).

A mátrafüredi középiskola, valamint a lillafüredi erdészet vezetőin (*Simon László* igazgató – Mátrafüred, *Lévai László* igazgató – Lillafüred) és dolgozóin kívül az ünnepséget jelenlétével megtisztelte:

Steiner József igazgató – Állami Erdészeti Szolgálat Miskolci Igazgatósága

Duska József igazgató – Bükk Nemzeti Park

Bak Júlia elnökségi tag – Országos Erdészeti Egyesület, Nógrád–Heves–Borsod megyei régió

Dr. Kormos Vilmos – Közművelődési és Közoktatási osztályvezető (Miskolc város Polgármesteri Hivatala)

Kurta Mibály közművelődési osztályvezető – BAZ Megyei Múzeumi Igazgatóság

Simon László igazgató megemlékező beszédében Vadas Jenő alkotói tevékenységét három gondolat köré fonta: oktatói-kutatói, kutatásszervezői, harmadikként a szakírói munkássága.

Felsőhámor nagy szülöttének, az erdészeti tudományszervezés és művelés, az erdészeti felsőoktatás egyik meghatározó egyéniségének életútját és munkásságát Roth Gyula professzornak – akit nem különben az erdészeti tudományok klasszikusaként tisztelünk – az Erdészeti Lapokban megjelent megemlékezéseiből merített életrajzi adatok alapján, de azoknak részletes taglalásától eltekintve, mintegy áttekintésképpen há-

rom fő irány, illetve tevékenységi területre lehetne csoportosítani oly módon, hogy az első kettőt, azaz az oktatói-kutatói és a kutatásszervezői tevékenységét, harmadikként a szakírói munkássága hatja át és teszi termékennyé.

Vadas Jenő érdemeit nem csorbítja az a tény, hogy az erdészeti kísérleti állomás létrehozásáig *Fekete Lajosnak*, a selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémia polihisztor erdésztanárának 1847-ben elhangzott javaslata után 24

év telt el, amíg az ténylegesen megkezdhetette működését.

1893-ban Németországban és Svájcban tanulmányozta az erdészeti kísérletügyet. Ugyanebben az évben részt vett Bécsben, az Erdészeti Kísérleti Állomások Nemzetközi Szövetsége első kongresszusán, majd 1895-ben Boszniában, 1897-ben Stockholmban járt.

Hazatérve hangoztatta, hogy Magyarországon is elengedhetetlenül szükséges az erdészeti kutatásügy megszervezése. Ennek hatékony kifejtésére a millenniumi erdészkongresszus adott számára alkalmat, amelyet megragadva Vadas Jenő előadta a szervezetre, illetve a kutatási célokra vonatkozó elképzeléseket.

1897 decemberében hozott rendelettel Darányi Ignác miniszter létrehozta az erdészeti kísérleti állomást Vadas Jenő javaslatát figyelembe véve az erdőri szakiskolák és a selmeci akadémia bázisán. Vadas Jenő munkásságának legtermékenyebb évei ezek. A kísérleti állomás első igazgatójaként nagy lendülettel fogott tudományszervezői és a gyakorlati kísérletező munkába. Megtartva a selmeci Akadémián 1871 óta betöltött tanári állását (illetve tanszékét) a tudományművelés és szervezés e kettős pillérén maradádot alkotott.

Sorra jelentek meg művei:

1898 „Erdőműveléstan”

„Az árvízvédelmi fűzesek telepítése és művelése”

1911 „Az ákácfa monográfiája, kü-

lönös tekintettel erdőgazdálkodási jelentőségére”

Közben 1899 májusában megjelent az általa alapított és szerkesztett új tudományos folyóirat, az „Erdészeti Kísérletek” első száma.

1910-ben az Erdészeti Kísérleti Állomások Nemzetközi Szövetsége nagygyűlésén Vadas Jenőt választották a szövetség elnökévé. Ez méltó elismerése volt Vadas Jenő munkásságának és egyszersmind a magyar erdészetnek is.

A magyar kormány felhatalmazása alapján Vadas Jenő Magyarországra hívta a világ erdészszakutóit az 1914. szeptember 7–17-re tervezett eseménysorozatra. Minden erejével a kísérleti területeken folyó munkák tökéletesítésén, azok kongresszusra való felkészítésén dolgozott. Elkészültek az egyes kutatóhelyek többnyelvű ismertetői. Bund Károllyal összeállította a „Magyarország erdészete, az erdészeti kísérletügy Magyarországon” című, négy nyelven kiadott ismertetőt, sőt már a kongresszusi meghívókat is szétküldték, amikor kitört az első világháború.

1922 elején még Kaán Károly felkérésére vázolta az Alföldfásítási tervhez szükséges legfőbb kutatási célkitűzéseket, amely egyben utolsó munkáját jelentette.

Budapesten, 1922. július 22-én temetőjének lelkét visszaadta.

Intézményünk 1992 óta viseli Vadas Jenő nevét, aki nem „csak” névadónk, példaképünk is, akinek munkásságáról az iskola minden év október utolsó hetében „Vadas Jenő Napok” keretében, szakmai és kulturális rendezvények sorával, köztük kiemelten tanulóink tudományos ihletettséggel kísérelésükkel emlékezünk meg.

Simon László igazgató megemlékezése után a Vadas Jenő névvel fémjelzett középiskola diákjai helyezték el a megemlékezés koszorúit.

A koszorúzást követően Vadas Éva – Szalézia S. M. nővér rövid imában Isten áldását kérte:

„Ezen az évfordulón, amikor hálát adunk nagyapámért, különösen imádkozom azokért az intézményekért, melyek az ő emlékéit ápolják. Főleg a mátrafüredi szakközépiskoláért, további szép teljesítményeket kívánva számukra!

Isten áldását kérem az egész magyar erdészetre! Ámen.”

Felemelő és igazi erdészünnepség volt: a Szinva-patak zubogása aláfestő zeneként tette magasztossá a Szózat hangjaival bezárt ünnepséget.

Kép és szöveg: **Pádár Sándor**

Széchenyi Zsigmond Szakközép- és Szakiskola

Mától új nevet kell megtanulnunk, ám az intézmény, mely e nevet viseli, nem új. 2002. április 5-én ünnepélyes körülmények között, a *Marcali Városi Önkormányzat Széchenyi Zsigmond Szakközép- és Szakiskolája* nevet vette fel a szócsempusztai szakiskola. A névfelvétele ünnepséget két új szoborkompozíció, Széchenyi Emlékszoba és egy vadaspark avatása tette ünnepélyessé, illetve emlékeztetessé.

Az iskola udvarán, a leendő szabadterei rendezvények, évnyitók, évzárók, hubertus ünnepek helyszínén felállított szoborkompozíció előtt *Kiss Vince* igazgató köszöntötte az ünnepség résztvevőit, és adott tájékoztatást az iskola múltjáról és jelenéről.

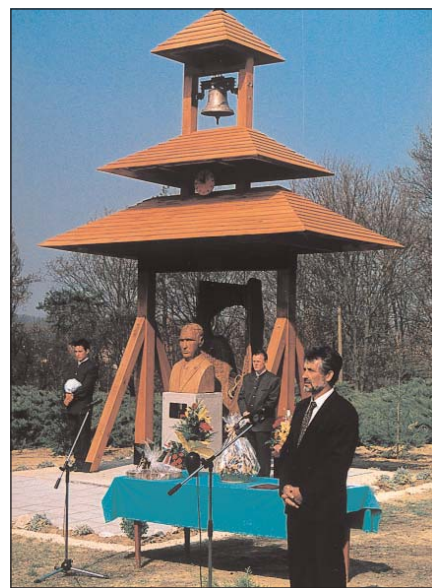

Ezt követően *Széchenyi Zsigmond* özvegye és *Sütő László* Marcali polgármestere közösen avatták *Csikós Nagy Márton* szobrászművész alkotását. Az ácsolt szerkezet a népi építészet hagyományait követi. A háromrészes zsindeletes tető alatt felül harangtorony, középen óratorony és alul, műkő alapzaton, Széchenyi Zsigmond fából faragott mellszobra helyezkedik el. A szobor mögött egy hatalmas tölgyrönkből kifaragva átört Afrika-kontúr, körülötte a neves vadász afrikai utazásainak évszamai láthatók.

A kollégium épülete előtt egy másik szobrot is avattak. Az ugyancsak *Csikós Nagy Márton* alkotását *Suchmann Tamás* országgyűlési képviselő leplezte

le. A szobor, amellyel az iskola területére belépők ezentúl először találkoznak, egyetlen rönkből kifaragott, négy méter magas életfa. Tetején országalma apostoli kettős kereszttel, a fa tizenkét levele a hónapokat szimbolizálja. A leveleken a magyarság sorsfordító eseményeinek évszamai láthatók, a honfoglalástól napjainkig. A kompozíció közepén az iskola új emblémája látható, melyet szintén a művész tervezett.

Szócsempusztán, a Véssey család egykori kastélyában 1963-ban kezdődött az erdészeti szakmunkásképzés. Ekkor az alapító igazgató, *Ott György* erdőmérnök „keze alatt” 30 tanuló kezdett ismerkedni a szakma rejtelmeivel. Eleinte évfolyamonként egy osztály indult, majd

1987-től már kettő. Közben a felnőttoktatásban is szerepet vállaltak. Gépkezelők, targonca- és rakodógép-kezelők, vontatóvezetők, hegesztők, motorfűrész-kezelők szereztek betanított, illetve szakmunkás bizonyítványokat.

1992-től jelentősen bővült az iskola szakmai profilja: már olyan hiányszakmák képzése is beindult, mint a mezőgazdasági kovács, a bogárnár és a kádár. A sor '96-tól a dísznövénykertész és az asztalos szakmával egészült ki.

Miután a szakképzési törvény nem engedélyezte a 16 éven aluliak gyakorlati oktatását, 1998-tól megteremtették a 9–10. évfolyamok beiskolázásának a lehetőségét, és az ezt követő két éves szakmunkásképzés feltételeit. Ez a kép-